

לשבת קודש פרשת תולדות תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יבמות - מ"ט

1. מה הם השיטות החולקות בענין איזה ולד קרוי ממזר?

- א. רבי עקיבא - הנולד מקורבה שיש עליה איסור 'לא יבא' ואפילו אין בה כרת. המקור: '... ולא יגלה כנף אביו' לאסור אנוסת אביו בלאו, ונסמך לו 'לא יבא ממזר בקהל ה', משמע שממזר, מאיסור קורבה בלאו.
- ב. שמעון התימני - הנולד מביאה שחייבים עליה כרת. והלכה כדבריו. המקור: 'ולא יגלה' בא לאסור שומרת יבם של אביו שהיא 'חייבי כריתות' ולומדים מהסמיכות לממזר.
- ג. רבי יהושע - הנולד מביאה שחייבים עליה מיתת בית דין. ראייה: ר"ש בן עזאי: מצאתי מגלת יוחסין בירושלים, 'איש פלוני ממזר מאשת איש'. המקור: 'לא יקח ... ולא יגלה' רק האיסור המוזכר ביניהם - 'אשת אב' והדומה לו [ושאר מיתות ביד].
- ד. רבי סימאי אליבא דר' עקיבא - הנולד מכל חייבי לאוין. כגון המחזיר גרושתו משנישאת.
- ה. רבי ישבב אליבא דר' עקיבא - אף הנולד מאיסור לאו הבא מכלל עשה. כגון עמוני קודם הדור השלישי. המקור לשניהם: מ'ולא' שבא ללמד איסור נוסף.

2. אלו דוגמאות שנינו של 'אחות אשה' לאחר מיתת שמתרת?

- א. אחות אשתו שמתה.
- ב. אחות גרושתו שמתה. וכן אם הגרושה נישאה לאחר קודם שמתה.
- ג. אחות יבמתו שמתה.
- ד. אחות חלוצתו שמתה. וכן אם החלוצה נישאה לאחר קודם שמתה.

3. אביי: הכל מודים שהבא על הנדה או על הסוטה - אין הולד ממזר. מה הטעם?

כיון שתופס בהם קידושין - נדה: 'ותהי נדתה עליו'. סוטה: אף שזינתה לא פקעו קידושיה הראשונים. ובשומרת יבם: הסתפק אביי האם כרב שקידושין תופסים בה, או כשמואל שאינם תופסים.

4. מה נכתב במגלת יוחסין שמצא שמעון בן עזאי?

- א. איש פלוני ממזר מאשת איש.
- ב. משנת ר' אליעזר בן יעקב קב ונקי - מדה קטנה ובל מקום שנזכר הלכה כמותו.
- ג. מנשה [בן חזקיהו] הרג את ישעיה.

5. מנשה הרג את ישעיה משום שדן אותו כנביא שקר. מדוע?

- א. משה רבן אמר: 'כי לא יראני האדם וחי' ואתה אמרת: 'ואראה את ה'. התשובה על זה: דרגתו שונה - כל הנביאים נסתכלו באספקלריא שאינה מאירה, משה רבינו נסתכל באספקלריא המאירה.
 - ב. משה רבן אמר: 'בכל קראנו אליו' [תמיד כשנקרא] ואתה אמרת: 'דרשו ה' בהמצאו'. התשובה על זה: ביחיד - רק בעשרת ימי תשובה. בציבור - בכל זמן.
 - ג. משה רבן אמר: 'את מספר ימין אמלא' [רק מה שנפסק] ואתה אמרת: 'והוספתי על ימין חמש עשרה שנה' [התשובה בדף הבא]
- אמר ישעיה: יודע אני שלא יקבל מנשה את תשובותי ואם אענה יחשב הוא מזיד בהריגתי, לכן אמר שם קדוש ונבלע בתוך ארז. הביאו אנשי מנשה את הארז וניסרוהו וכשהגיע המסור על פיו מת, מידה כנגד מידה על שאמר 'ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב'.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)